

København, den 30. januar 2015

Sagsnr. 2014 - 515/8KR/CBW
3. advokatkreds

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager 1] og [klager 2] klaget over [indklagede advokatfirma], [bynavn].

Klagens tema:

[Klager 1] og [klager 2], der var købere til en landbrugsejendom, har klaget over [indklagede advokatfirmas] salær på 32.500 kr. inkl. moms for bistand i forbindelse med handlen.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 12. februar 2014.

Sagsfremstilling:

[Klager 1] og [klager 2] henvendte sig i marts 2013 til [indklagede advokatfirma] med henblik på bistand i forbindelse med køb af en landbrugsejendom.

Ved e-mail af 12. marts 2013 til klagerne skrev en medarbejder hos [indklagede advokatfirma] bl.a. følgende:

”Med hensyn til pris for handlens berigtigelse, vil jeg, som drøftet telefonisk i går, lade [X] vende tilbage med et forsigtigt overslag herpå, idet denne type handel normalt afregnes efter medgået tid og ikke til en fast pris. Jeg kan dog oplyse, at advokatens timepris sædvanligvis er kr. 2.500 inkl. moms”

E-mailen indeholdt endvidere en bekræftelse på, at klagerne skulle komme til møde den 18. marts 2013 hos advokat [A].

E-mailen blev i første omgang ikke sendt til den rigtige e-mailadresse, men [indklagede advokatfirma] har fremlagt en e-mail af 13. marts 2013 sendt til klagerens rigtige e-mailadresse som dokumentation for, at e-mailen af 12. marts 2013 blev genfremsendt til klagerne. [Indklagede advokatfirma] har desuden oplyst, at e-mailen blev fulgt op af en telefonsamtale, hvor der blev givet et forsigtigt prisoverslag på 15-20.000 kr., hvilket var baseret på sædvanlige arbejdsopgaver i forbindelse med en landbrugshandel.

[Klager 1] og [klager 2] har bestridt at have modtaget den omhandlede e-mail, ligesom de har bestridt at have fået det telefoniske overslag på 15-20.000 kr.

[Klager 1] og [klager 2] har derimod oplyst, at advokat [A] på parternes møde i marts 2013 oplyste, at hans salær for sagen ville udgøre 11-13.000 kr., og at klagerne ville blive orienteret, hvis salæret blev højere. Advokat [A] har bestridt, at der skulle være indgået en sådan salæraftale.

[Indklagede advokatfirma] har oplyst, at det efter gennemgang af sagens dokumenter bl.a. kunne konstateres, at der på ejendommen var en ulovlig staldbygning, og at advokat [A] på [klager 1] og [klager 2]s opfordring foretog en juridisk undersøgelse af, om staldbygningen kunne forventes lovliggjort. Herudover medvirkede [indklagede advokatfirma] i forbindelse med få finansieringen af handlen på plads og med udsættelser af fristen for advokatforbeholdet.

Parterne er enige om, at [klager 1] og [klager 2] den 2. april 2013 var til et møde hos advokat [B], der også var tilknyttet [indklagede advokatfirma], med henblik på drøftelse af sagen.

Ved faktura af 23. april 2013 opkrævede [indklagede advokatfirma] et salær på 32.500 kr. inkl. moms hos [virksomhed 1], der var [klager 2's] virksomhed. Af fakturaen fremgik, at fakturaen vedrørte *"Salær for juridisk bistand, herunder rådgivning om selskabsstruktur."*

Af e-mailen, hvormed fakturaen blev fremsendt, fremgik desuden bl.a. følgende:

"Jeg bemærker, at honoraret omfatter gennemgang af økonomiske oplysninger, gennemgang af købsaftale og ejendommens dokumenter, møder på mit kontor den 20. marts og 2. april d.å., omfattende undersøgelser vedrørende landbrugspligt og skat samt lovliggørelse af bygninger, indhentning af tilladelse fra

NaturErhvervstyrelsen til køb af landbrugsejendom, udarbejdelse af skemaer til brug herfor, udarbejdelse af tinglysningsfuldmagter og efterfølgende registrering heraf, registrering af skøde samt tinglysning heraf, udarbejdelse af refusionsopgørelse samt omfattende korrespondance og telefonsamtaler.”

Efterfølgende var der uenighed om salærets størrelse, og i slutningen af april 2013 var [klager 2] til et møde hos advokat [B] herom.

Sagens behandling fortsatte frem til november 2013. Ved brev af 4. november 2013 til [klager 1] fastholdt advokat [B] salærkravet på 32.500 kr. inkl. moms. Det fremgik, at der var registreret tid på sagen svarende til 53.425 kr. ekskl. moms, men at det var valgt alene at fakturere 26.000 kr. ekskl. moms for berigtigelse af handlen, jf. fakturaen af 23. april 2013.

Ved e-mail af 6. december 2012 til [klager 1] redegjorde [indklagede advokatfirma] for sagen, og der blev i den forbindelse henvist til, at der var givet et mundtligt salæroverslag på 15-20.000 kr.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

[Klager 1] og [klager 2] har påstået, at [indklagede advokatfirmas] salær skal nedsættes til 11.000 kr., og har til støtte herfor bl.a. anført, at de ikke modtog skriftlig prisoplysning.

[Klager 1] og [klager 2] har videre anført, at advokat [A] på mødet i marts 2013 oplyste, at salæret for hans arbejde ville udgøre 11-13.000 kr., og at klagerne ville få forudgående orientering, hvis salæret ville blive højere end 11-13.000 kr., men at de ikke fik sådan forudgående orientering.

Indklagede:

[Indklagede advokatfirma] har påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor bl.a. anført, at der er givet skriftlige prisoplysninger, herunder at det var oplyst, at der ville blive afregnet efter medgået tid til en timesats på 2.500 kr. inkl. moms.

[Indklagede advokatfirma] har bestridt, at der skulle være indgået aftale om fast pris på 11-13.000 kr., men har anført, at klagerne modtog et forsigtigt overslag, hvorefter salæret ville være 15-20.000 kr., hvis der var tale om en almindelig landbrugshandel.

[Indklagede advokatfirma] har videre anført, at sagen viste sig ikke blot at være en almindelig landbrugshandel, idet der var behov for ekstraordinær bistand med juridiske og praktiske udfordringer, hvilket klagerne blev gjort bekendt hermed i forbindelse med fremsendelsen af fakturaen af 23. april 2013.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Efter retsplejelovens § 126, stk. 1, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det med sagen forbundne ansvar.

Advokatnævnet lægger til grund, at [indklagede advokatfirmas] e-mail af 12. marts 2013, der indeholder oplysning om, hvordan salæret ville blive beregnet, blev genfremsendt til klagernes rette e-mailadresse den 13. marts 2013.

Det ses ikke i sagen at være godtgjort, at der skulle være indgået en salæraftale om et salær på maksimalt 11-13.000 kr.

Advokatnævnet finder – uanset at der ikke ses grundlag for at anfægte det oplyste timeforbrug eller omfanget af bstanden – at salæret på 32.500 kr. inkl. moms ikke kan anses for rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1. Der lægges i den forbindelse særligt vægt på, at advokat [A] selv har oplyst, at [indklagede advokatfirma] har givet et overslag på 15-20.000 kr., og på at det er uomtvistet, at klagerne ikke efterfølgende fik oplysninger om, at overslaget på grund af sagens udvikling ikke ville holde. [Indklagede advokatfirma] findes

på den baggrund ikke at kunne være berettiget til et salær, der overstiger 20.000 kr. inkl. moms.

Advokatnævnet nedsætter på denne baggrund i medfør af retsplejelovens § 146, stk. 1, det samlede salær på 32.500 kr. inkl. moms til 20.000 kr. inkl. moms.

Advokatnævnet pålægger [indklagede advokatfirma] at betale det eventuelt for meget modtagne salær tilbage til [klager 1] og [klager 2] inden 4 uger. Ud over salæret skal [indklagede advokatfirma] betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente med tillæg af 8 % (dog 7 %, hvis advokaten har modtaget salæret før 1. marts 2013). Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitutterne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor [indklagede advokatfirma] modtog beløbet som betaling, til det tidspunkt, hvor [indklagede advokatfirma] betaler beløbet tilbage.

Herefter bestemmes:

[Indklagede advokatfirmas] salær på 32.500 kr. inkl. moms nedsættes til 20.000 kr. inkl. moms.

På nævnets vegne

Elisabeth Mejnertz